

Kalastussääntöjä ja lupien hinnat 2021 (muutokset mahdollisia)

Kalastussääntöjen noudattamisessa on huomioitava mahdolliset koronaviruksen aiheuttamat rajoitukset ja muutokset.

Kalastussääntöjä Tenojoen vesistöissä

Tenojoen rajajokiosuudella on voimassa vuonna 2017 Suomen ja Norjan välillä tehty sopimus Tenon kalastuksesta ja sopimukseen liittyvä kalastussääntö. Kalastussääntö koskee kalastusta Tenojoen vesistön rajajokialueella (Tenojoen pääuoma sekä Inarinjoki ja Kietsimäjoki).

Tenojoen sivuvesistöissä on omat kalastussäännöt.

Suomi ja Norja ovat sopineet vuodelle 2021 poikkeavia kalastusrajoituksia, joiden lähtökohtana on lohikantojen suojelu. Lohi on rauhoitettu Tenojoen vesistöissä koko vuoden 2021, eikä lohen pyytäminen ole kalastuslain 55 §:n mukaisesti lainkaan sallittua. Muut vuoden 2021 kalastusmääräykset on sovitettu tähän tilanteeseen. Lohen rauhoitukseen liittyviä muutoksia on tehty myös Tenon sivuvesiä koskevaan kalastussääntöön. Vuoden 2021 muutokset on toimeenpantu seuraavilla valtioneuvoston asetuksilla (saatavissa mm. <http://www.finlex.fi/>):

358/2021 Valtioneuvoston asetus lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistöissä vuonna 2021

359/2021 Valtioneuvoston asetus kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen 6 ja 7 artiklassa tarkoitetusta pöytäkirjasta

360/2021 Valtioneuvoston asetus kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä vuonna 2021

Kaikki lohenkalastus on kiellettyä vuonna 2021 Tenon pääuomassa ja sivuvesissä

Lohi on rauhoitettu toukokuun 1. päivästä joulukuun 31. päivään 2021 koko Tenojoen vesistön lohennousualueella, joka on määritelty seuraavasti:

1. Tenon pääuoma, Inarinjoen ja Kietsimäjoen alueet, joissa Suomen ja Norjan välinen valtakunnan raja kulkee;
2. Pulmankijärvi, Gálddašjohka Luovosvárjohkan suuhun asti, Ylä-Pulmankijoki Yläputoukselle asti, Luossajohka Luossajávriin asti, Morešveaijohka neljä kilometriä ylävirtaan laskukohdasta Ylä-Pulmankijokeen sekä Skihpajohka ensimmäiseen lompoloon asti;
3. Vetsijoki Vetsijärveen asti ja Vaisjoki Váišluoppaliin saakka;
4. Utsjoki Mierasjärveen asti, Čársejohka Linjinjohkan suusta 10 kilometriä ylävirtaan saakka ja Kevojoki Fiellogahjohkan suuhun asti;
5. Kuoppilasjoki Birkejohkan suuhun asti, Birkejohka Yläputoukseen asti sekä Goaskinjohka Goaskinjávriin saakka;
6. Nilijoki 13 kilometriä toiselle kivikkokentälle asti;
7. Akujoki putoukselle asti; sekä
8. Karigasjoki viisi kilometriä Luomusjokisuusta ylävirtaan.

Lohi on rauhoitettu kalastukselta, mikä tarkoittaa kalastuslain 55 §:n mukaisesti sitä, että lohta ei saa kalastaa ja lisäksi seuraavat lohenpyyntiin tarkoitetut välineet on kielletty:

1. potkupato ja mertapato;
2. seisova verkko;
3. kulutusverkko;
4. vapa- ja viehekalastus veneestä on kiellettyä.

Yleisiä sääntöjä paikkakuntalaisten sallitusta kalastuksesta

Muiden kuin lohen ja merinieriän kalastuksessa sallittuja pyyntivälineitä ovat:

1. **seisova verkko**; joka on sallittu jäiden lähdöstä kesäkuun 15 päivään. Kalastus Inarijoella ja Kietsimäjoella on sallittua jäiden lähdöstä elokuun 31 päivään. Verkko saa olla enintään 2 metriä korkea pohjaverkko, joka koostuu yksiliinaisesta hapaasta ilman pussia (riimua) ja joka on valmistettu yksisäikeisestä nailonlangasta (monofiililanka), jonka vahvuus saa olla enintään 0.20 millimetriä.
2. **katiska**;
3. **madekoukku** jäältä kalastettaessa;
4. **nuotta** Inarijoen järvilaajentumissa Matinkönkään yläpuolella.

Oikeus käyttää edellä mainittuja pyydyksiä on vain yleisen paikkakuntalaisluvan haltijoilla.

5. **vapa ja viehe**;

Vapaa ja viehettä käytettäessä koukkujen pitää olla väkäsettömiä tai väkäset on painettava kiinni. Vieheessä saa olla korkeintaan yksi kolmihaarakoukku tai korkeintaan kolme yksiharaista koukkuja. Vapakalastuksen osalta rajajokiosuudella on eri määräykset matkailijoille myytävän rantakalastusluvan (mukaan lukien erityinen kalastuslupakiintiö) osalta;

Perhokalastus rannalta matkailijan (mukaan lukien erityinen kalastuslupakiintiö) rantakalastusluvalla

Rantakalastuslupa oikeuttaa kalastamaan yhdellä vavalla ja perholla ilman kohoa ja heittopainoa eli perhokalastukseen tarkoitetuilla välineillä seuraavin tarkennuksin:

Rantakalastuslupa oikeuttaa kalastamaan yhdellä vavalla korkeintaan luokan #5 yhden käden perhokalastusvälineitä käyttäen. Perukkeen maksimipaksuus on 0,20 mm ja koukun maksimikoko 10. Putkiperhojen käyttö ei ole sallittu, eikä perhoihin (tai perukkeeseen) saa laittaa painotusta. Perho-siiman on oltava kelluva ja käytössä saa olla yksi 1-haarainen koukku. Ainoastaan haavin käyttäminen on sallittu apuvälineenä vieheeseen tarttuneen kalan nostamiseksi rannalle. Alle 16-vuotiaat kalastajat saavat kalastaa rannalta myös perholla ja koholla eli käyttää virvelivapaa perhon heittämiseen.

Rantakalastusluvalla (mukaan lukien erityinen kalastuslupakiintiö) vapakalastus on sallittu kesäkuun 14. päivästä heinäkuun 31. päivään. Rantakalastuslupa oikeuttaa kalastukseen klo 19 alkavan ja seuraavana päivänä klo 19 päättyvän kalastusvuorokauden ajan. Rantakalastusluvalla saa kalastaa samalla luvalla koko jokiosuudella lukuun ottamatta edellä mainittujen sivujokien rauhoitusalueita. Suomen rantakalastuslupa on voimassa vain Suomessa ja Norjan rantakalastuslupa vain Norjassa.

Kalastettaessa rajajokiosuudella sovelletaan kalastonhoitomaksuvelvollisuuteen sen osapuolen lainsäädäntöä, jonka lupakiintiöstä kalastuslupa on ostettu. Eli Suomen rantakalastusluvalla tarvitaan suomalainen kalastonhoitomaksu (18-64 vuotiaat) ja Norjan rantakalastusluvalla Norjan valtion kalastonhoitomaksu (alle 18-v. eivät tarvitse).

Muita rajoituksia

Viikoittainen rauhoitusaika on voimassa koko kalastuskauden sunnuntaista klo 19 maanantaihin klo 19 Suomen aikaa. Yleisellä paikkakuntalaisluvalla tai paikkakuntalaisen vapakalastusluvalla kalastaville Tenojokilaaksossa vakinaisesti asuville henkilöille vapakalastus on sallittu kesäkuun 10. päivästä elokuun 10. päivään, vuoden 2021 kalastusrajoitukset huomioon ottaen.

Katkaravun, kalan ja madon käyttö syöttinä on kielletty.

Taimenen ja harjuksen alamitta on 30 senttiä. Kalan pituus mitataan yläleuan kärjestä pyrstön kärkeen. Alamittainen kala on viipymättä laskettava takaisin veteen riippumatta siitä, onko kala elävä vai kuollut. Lohi ja merinieriä on laskettava viipymättä takaisin veteen riippumatta kalan pituudesta sekä siitä, onko kala elävä vai kuollut.

Talvikko on edellisenä syksynä kutenut laiha ja huonokuntoinen lohi, joka on vaeltamassa takaisin mereen. Talvikko on rauhoitettu, ja se tulee viipymättä laskea takaisin veteen. Talvikoista suuri osa palaa mereltä uudelleenkutijoina, jotka ovat tärkeitä emokaloja etenkin Tenon pienempien sivujokien lohipopulaatioissa.

Sivujokisuiden rauhoitusalueet

Vapakalastuksen rauhoitusalueet ovat edelleen voimassa niiden sivujokien suualueilla, mihin lohi nousee.

Rauhoitusalue on lähimmistä sivujoen rannoista 50 metriä ylävirtaan ja 100 metriä alavirtaan ulottuvalla alueella syväväylään asti seuraavissa joissa: **Buolbmátjohka/Pulmankijoki (NOR)**, **Lákšjohka/Laksjoki (NOR)**, **Veahčajohka/Vetsijoki (FIN)**, **Ohcejohka/Utsjoki (FIN)**, **Goahppelašjohka/Kuoppilasjoki (FIN)**, **Leavvajohka/Levajoki (NOR)**, **Baišjohka/Baisjoki (NOR)**, **Váljohka/Valjoki (NOR)**.

Rauhoitusalueiden metrimäärät on asetettu eri tavalla seuraaville jokisuille:

Nilijoki (FIN); alue, joka ulottuu joen edustalta 50 metriä ylävirtaan ja 200 metriä alavirtaan lähimmistä sivujoen rannoista syväväylään asti.

Akujoki (FIN); alue, joka ulottuu joen edustalta 50 metriä ylävirtaan ja 200 metriä alavirtaan lähimmistä sivujoen rannoista jokiuoman poikki syväväylään asti.

Kárášjohka (NOR) (Inarijoen ja Kárášjohkan yhtymäkohta): molemmissa joissa alue, joka ulottuu joen edustalta 50 metriä ylävirtaan ja 200 metriä alavirtaan Tenojokea jokiuoman poikki.

Karigasjoki (FIN); alue, joka ulottuu joen edustalta 50 metriä ylävirtaan ja 100 metriä alavirtaan lähimmistä sivujoen rannoista pääuoman poikki.

Iškorasjohka (NOR); alue, joka ulottuu joen edustalta 50 metriä ylävirtaan ja 50 metriä alavirtaan lähimmistä sivujoen rannoista pääuoman poikki.

Goššjohka (NOR); alue, joka ulottuu joen edustalta 50 metriä ylävirtaan ja 100 metriä alavirtaan lähimmistä sivujoen rannoista pääuoman poikki.

Anárjohka (NOR) (Anárjohkan/Inarijoen ja Skiehččanjohka/Kietsimäjoen yhtymäkohta); alue, joka ulottuu 50 metriä ylävirtaan ja 100 metriä alavirtaan lähimmistä sivujoen rannoista jokiuoman poikki.

Muita rajoituksia vapakalastukseen

Kalastus on kielletty alle 10 metrin päässä seisovasta verkosta.

Sillalta kalastaminen on kielletty.

Kalastusluvut

Kalastuslupien myynnistä vastaa Tenon kalatalousalue. Kaikilla Teno-, Inarin- ja Kietsimäjoen kalastajilla ja kalastukseen osallistuvilla tulee olla kalastuslupa.

Kalastuslupa on henkilökohtainen eikä sitä voi myydä eteenpäin tai siirtää toiselle kalastajalle.

Kalastajalla on velvollisuus ilmoittaa saaliinsa. Saalisilmoitus tulee tehdä myös siinä tapauksessa, että saalista ei ole saatu. Saalisilmoituksista saadaan vuonna 2021 tärkeää tietoa muiden lajien kuin lohen kalastuksesta sekä vuoden 2021 kalastuslupien käytöstä.

Alle 16-v. kalastuslupa

Rantakalastuslupaan sekä paikkakuntalaislupiin on mahdollista liittää yksi tai useampi lapsilupa. Lapsilupa oikeuttaa siinä nimetyin muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvan alle 16-vuotiaan lapsen kalastamaan enintään yhdellä vavalla tai käsisiimalla kerrallaan. Lapsilupaa ei lasketa lupakiintiöihin. Rantakalastusluvun haltija, jonka lupaan on liitetty yksi tai useampi lapsilupa, on velvollinen raportoimaan lasten saaliin.

Paikkakuntalaislapsia varten paikkakuntalaisen vapakalastusluvalle (kausilupa) on alempi hinta alle 18-vuotiaille.

Kalastusvälineiden desinfiointi

Luvan tulostuksen yhteydessä lupapisteissä tarkistetaan, että kalastusvälineiden puhtaus täyttää Tenojoen vesistön desinfiointivaatimukset. Välineiden puhtaus on erittäin tärkeää, jotta lohikannalle kohtalokkaan Gyrodactylus salaris -loisen leviäminen Tenon vesistöön pystytään jatkossakin torjumaan.

Rantakalastuslupien hinnat v. 2021

- Matkailijan rantalupa 20 €
- Erityisperusteinen rantalupa 5 €
- Alle 18-vuotiaan matkailijan lupa 10 €
- Alle 16-vuotiaat lapset voidaan liittää aikuisen lupaan maksutta

Lisäksi paikkakuntalaisten koko kauden luvat maksavat yleisen paikkakuntalaislupan osalta 40 € ja paikkakuntalaisen vapakalastusluvun osalta 150 €. Kuitenkin alle 18-vuotiaan paikkakunnalla asuvan lupa maksaa 40 € kalastuskausi.

Erityisperusteinen kalastuslupa ja sen varaaminen

Erityisperusteisen kalastusluvun varaamisen käytännöistä Tenon kalatalousalue tiedottaa myöhemmin.

Tenojoen lupapisteistä vastaa Tenon kalatalousalue.

Lupapiste

Puhelin

Tenon Tunturituvat Ky, Tanssijoki	040 753 3818, 0400 167 521
Tenon Kalastus- ja Eräpalvelu, Yläköngäs	0400 188 467
Lomakylä Valle, Utsjoki	0400 948 210
Uulan Säästö, Utsjoki	(016) 677 105
Tenon Lohituvat, Niemelä	040 587 9097
Pub Restaurant Rastigaisa, Utsjoki	040 700 8154
Vetsituvat, Vetsikko	044 067 8805
Vetsikon leirintämökit, Vetsikko	0400 617 016
Tenon Lohiranta, Niittyrauta	040 671 5800
Nuorgamin Lomakeskus, Nuorgam	0400 294 669

KALASTUSSÄÄNTÖJÄ TENOJOEN VESISTÖN SIVUVESISTÖISSÄ V. 2021

Lohi on kokonaan rauhoitettu myös Tenojoen sivuvesistöissä. Kalastuslain 55 § mukaisesti rauhoitetun kalan pyydystäminen ja sellaisten pyydysten käyttäminen, jotka erityisesti soveltuvat sen pyydystämiseen ovat kiellettyjä. Myös KL 118 § 3 kohdassa kalastusrikkomuksen perusteena on kalan kalastaminen rauhoitusaikana.

- Kalastus vavalla ja vieheellä on sallittu Pulmankijoen, Vetsijoen ja Utsjoen vesistöissä vain kesäkuun 1 päivästä elokuun 31 päivään. Muissa vesistöissä kalastus vavalla ja vieheellä on sallittu vain kesäkuun 1 päivästä elokuun 20 päivään.
- Vapaa ja viehettä käytettäessä koukkujen pitää olla väkäsettömiä tai väkäset on painettava kiinni. Vieheessä saa olla korkeintaan yksi kolmihaarakoukku tai korkeintaan kolme yksiharaista koukkuja.
- Vapakalastus veneestä on kielletty.
- Kaikki kalastus on kielletty sunnuntaista klo 19:stä maanantaihin klo 19:ään, lukuun ottamatta kalastusta järvissä 200:aa metriä kauempana joen niskasta tai suusta.
- Kalastus seisovilla verkoilla on sallittua jokiosuuksilla vain jäiden lähdestä kesäkuun 20 päivään sekä elokuun ajan.
- Verkko saa olla enintään 2 metriä korkea pohjaverkko, joka koostuu yksiliiniaisesta hapaasta ilman pussia (riimua) ja joka on valmistettu yksisäikeisestä nailonlangasta (monofiililanka), jonka vahvuus saa olla enintään 0.20 millimetriä.
- Seisovalla verkolla kalastettaessa ei saa käyttää keinotekoisia virransuojusta eikä johdeverkkoa.
- Seisovan verkon solmuvälin on oltava vähintään 29 millimetriä ja enintään 35 millimetriä.
- Seisovan verkon mikään osa ei saa ulottua pää- tai sivu-uoman syväväylän yli. Pyydysten uloin osa ei milteään kohdalta saa ulottua 10:ä lähemmäksi vastakkaista rantaa, eikä uomassa sijaitsevia

saaria, luotoja ja kareja, joiden väliin tulee uomia. Pyyntiin asetetut verkot eivät saa miltään osin olla 60:ä lähempänä toisiaan.

Kalastajan on huolehdittava, että kalastaa voimassa olevien sääntöjen mukaisesti. Tarkemmat kalastussäännöt sivuvesillä löytyvät sivuvesiasetuksesta, johon on linkki tämän koosteen alussa.

Kalastuslakia:

Kalastuslain 55 § mukaan: Kalojen rauhoitus

Jos jonkin kalalajin tai -kannan lisääntyminen vaarantuu tai sen heikentyneiden kantojen suojeleminen sitä edellyttää, voidaan kyseinen kalalaji tai -kanta rauhoittaa koko maassa tai tietyllä alueella valtioneuvoston asetuksella.

Rauhoitetun kalan pyydystäminen, myynti ja sellaisten pyydysten käyttö, jotka erityisesti soveltuvat sen pyydystämiseen, on rauhoitusaikana kielletty. Rauhoitusaikana kielletyistä pyydyksistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Kalastuslain 118 §: 1 ja 3 kohdan mukaisesti kalastusrikkomus on mm.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) käyttää KL 46 tai 49 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kiellettyä kalastustapaa, pyyntimenetelmää tai kalastusvälinettä, pitää kiellettyä kalastusvälinettä kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai muutoin siten, että se on pyyntiä varten helposti käsillä,

3) kalastaa 52 tai 53 §:n nojalla kiellettynä aikana tai 55 §:n nojalla tai kalastussäännössä säädettyinä rauhoitusaikana kalaa taikka sanottuna aikana pitää vedessä sen pyyntiin sopivaa pyydystä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, kalastusrikkomuksesta sakkoon.

Lisäksi kalastuslain 119 §:n mukaisesti voidaan esim. rauhoitetun kalalajin saaliiksi ottaja tuomita menettämään valtiolle kalan arvo, joka sillä lajinsa edustajana on.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella 614/2019 (<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190614>) on esim. jäämeren lohen hinnaksi sisävesissä määritelty 3 480 euroa.